EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 6.9.2023
COM(2023) 512 final

2023/0311 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uvedbi evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2023) 305 final} - {SWD(2023) 289 final} - {SWD(2023) 290 final} -
{SWD(2023) 291 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Evropska unija (EU) temelji na vrednotah človekovega dostojanstva, svobode in spoštovanja človekovih pravic ter je zavezana boju proti diskriminaciji, tudi na podlagi invalidnosti, kot je določeno v Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU) in Listini o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).

Pravica državljanov EU do prostega gibanja in prebivanja v Evropski uniji je eden od največjih dosežkov EU in pomembno gonilo njenega gospodarstva.

EU in vse njene države članice so pogodbenice Konvencije ZN o pravicah invalidov. Namen Konvencije ZN o pravicah invalidov je spodbujati, varovati in invalidom zagotavljati polno in enakopravno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spodbujati spoštovanje njihovega prirojenega dostojanstva. Konvencija ZN o pravicah invalidov vsebuje obveznosti za države pogodbenice, da invalidom enako kot drugim priznajo pravico do svobode gibanja. Države pogodbenice morajo tudi sprejeti učinkovite ukrepe, s katerimi invalidom zagotavljajo največjo mogočo samostojno osebno mobilnost, kar vključuje omogočanje osebne mobilnosti invalidov na način in ob času, ki ju sami izberejo, ter po sprejemljivi ceni.

Evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017 v Göteborgu razglasili Evropski parlament, Svet in Evropska komisija[1], določa, da ima vsakdo, ne glede na invalidnost, pravico do enakega obravnavanja in enakih možnosti v zvezi z dostopom do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti (načelo 3). Poleg tega se v okviru evropskega stebra socialnih pravic invalidom priznava pravica do storitev, ki jim omogočajo udeležbo v družbi (načelo 17). Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic se nanaša na znatne ovire, s katerimi se invalidi še vedno soočajo in ki so nadalje obravnavane v strategiji o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030.

Invalidom, katerih status invalidnosti ocenijo in priznajo pristojni organi v državi članici, se pogosto priznajo posebni pogoji ali prednostna obravnava pri dostopu do različnih storitev, dejavnosti in objektov, tudi kadar se ti v zadevni državi članici ne zagotavljajo za plačilo, ne glede na to, ali jih zagotavljajo javni organi ali zasebni izvajalci na podlagi nacionalnih ali lokalnih predpisov / pravnih obveznosti, pogosto pa se zagotavljajo prostovoljno (zlasti pri zasebnih izvajalcih).

Najpogostejši posebni pogoji ali prednostna obravnava se ponujajo ali zagotavljajo v zvezi z javnim in zasebnim prevozom, parkirnimi mesti, kulturnimi dogodki (npr. muzeji), rekreacijskimi in športnimi centri ali storitvami, zabaviščnimi parki ter turizmom. Vključujejo lahko prost dostop, znižane tarife, znižane pristojbine ali uporabnine za cestninske ceste/mostove/predore, prednostni dostop, osebno pomoč, podporo (kot je dostop do Braillove pisave in zvočnih vodnikov), zagotavljanje pripomočkov, razširjena parkirna mesta ali rezervirane (parkirne) prostore[2]. Kar zadeva storitve potniškega prevoza, lahko osebni pomočniki ali druge osebe, ki spremljajo invalide ali jim pomagajo, potujejo brezplačno ali po

[1] Medinstitucionalna razglasitev evropskega stebra socialnih pravic (UL C 428, 13.12.2017, str. 10).

[2] Za več primerov glej Prilogo 6.4 Pregled storitev, ki zagotavljajo prednostne pogoje v EU, k oceni učinka (SWD(2023) 289).

možnosti sedijo poleg invalidne osebe ali osebe z omejeno mobilnostjo[3]. Prednostna obravnava in posebni pogoji se ponujajo tudi pri dostopu do dejavnosti ali objektov, ki se ne zagotavljajo za plačilo.

Vendar imajo lahko osebe s priznanim statusom invalidnosti v državi članici prebivanja, ki potujejo v drugo državo članico, težave pri dostopu do posebnih pogojev ali prednostne obravnave, ki so na voljo ali se zagotavljajo v državi članici, ki jo obiskujejo, pogosto zaradi nepriznavanja njihove kartice ugodnosti za invalide ali potrdila, ki ga je izdala njihova država članica prebivanja.

Poleg fizičnih in drugih ovir pri dostopu do javnih in zasebnih prostorov so visoki potni stroški eden od ključnih dejavnikov, ki številne invalide odvrača od potovanja[4], saj imajo tudi posebne potrebe, zaradi katerih so potni stroški višji kot za neinvalidne osebe[5]. Raziskava Eurostata o neudeležbi posameznikov v turizmu, ki je pokazala, da 44,83 % celotnega prebivalstva v letu 2019 ni bilo udeleženih v turizmu „iz finančnih razlogov“[6], potrjuje, da so za splošno prebivalstvo finančni razlogi ključni vzrok, da ljudje ne potujejo. Pri invalidih je tveganje revščine večje kot pri neinvalidnih osebah. Na ravni EU je bilo leta 2021 približno 21,1 % invalidov, starih 16 let in več, izpostavljenih tveganju revščine v primerjavi s 14,9 % neinvalidnih oseb. Delež za vse osebe, stare 16 let in več, je znašal 16,4 %.

Spoprijemanje s pravno negotovostjo in morebitnimi dodatnimi stroški lahko ovira možnosti invalidov, da v celoti in učinkovito uveljavljajo svoje pravice do prostega gibanja.

Poleg tega je za številne invalide prevoz z osebnim avtomobilom najboljša ali edina možnost samostojnega gibanja. Možnost parkiranja čim bližje cilju in razpoložljivost rezerviranih ali razširjenih parkirnih mest za invalide sta ključni za podporo njihovi samostojnosti in olajšujeta uveljavljanje pravic do prostega gibanja. Parkirna karta EU za invalide je bila vzpostavljena s priporočilom Sveta iz leta 1998 o vzpostavitvi standardiziranega, skupnega modela/oblike EU [7] in je eden najbolj prepoznavnih in pomembnih dosežkov politike EU na področju invalidnosti. Uporabljajo jo vse države članice. Vendar se imetniki kljub temu soočajo s težavami pri uporabi standardiziranega modela parkirne karte EU za invalide, kot so negotovosti glede priznanih pravic in omejeno priznavanje karte med potovanjem v druge države članice ter globe, ki jih prejmejo, tudi če parkirno karto EU pokažejo ali jo postavijo na vidno mesto. Poleg tega nacionalne razlike v obliki, zasnovi in izvedbi parkirne karte EU

---

3 Glej na primer člen 23(1), točki (a) in (b), Uredbe (EU) 2021/782 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 172, 17.5.2021, str. 1).

4 Ugotovitve iz končnega poročila na podlagi raziskave, namenjene organizacijam civilne družbe na ravni EU; Shaw in Coles, *Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey* (Invalidnost, počitnikovanje in turistična industrija v Združenem kraljestvu: predhodna raziskava), 25(3) Tourism Management (2004), str. 397–403; Eugénia Lima Devile in Andreia Antunes Moura (2021), *Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process* (Potovanje invalidov: omejitve in vplivi v postopku odločanja).

5 McKercher in Darcy (2018), *Re-conceptualising barriers to Travel by people with disabilities* (Rekonceptualizacija ovir pri potovanju invalidov), Tourism Management Perspectives, str. 59–66.

6 Podatkovna zbirka Eurostata, tour_dem_npsex. Na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tour_dem_npsex/default/table?lang=en. Te informacije so bile nazadnje na voljo za leto 2019.

7 Priporočilo Sveta z dne 4. junija 1998 o parkirni kartici za invalide (98/376/ES) (UL L 167, 12.6.1998, str. 25), kakor je bilo prilagojeno s Priporočilom Sveta z dne 3. marca 2008 zaradi pristopa Republike Bolgarije, Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Romunije, Republike Slovenije in Slovaške republike (UL L 63, 7.3.2008, str. 43).

za invalide ovirajo njeno uporabo, povečujejo (pravno) negotovost ter povzročajo tveganja ponarejanja ali goljufije, pa tudi težave pri izvrševanju[8].

Zato se v okviru te pobude vzpostavijo okvir, pravila in skupni pogoji, vključno s skupnim standardiziranim modelom, za evropsko kartico ugodnosti za invalide kot dokazilo o priznanem statusu invalidnosti in evropsko parkirno karto za invalide kot dokazilo o njihovi priznani pravici do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide (v nadaljnjem besedilu: pravice do parkiranja). Cilj pobude je pod enakimi pogoji v vseh državah članicah imetnikom evropske kartice ugodnosti za invalide ali evropske parkirne karte za invalide omogočiti dostop do posebnih pogojev ali prednostne obravnave v zvezi s storitvami, dejavnostmi in objekti, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, oziroma do pogojev parkiranja in parkirnih mest.

Vzajemno priznavanje evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide bi moralo invalidom med potovanjem v drugo državo članico ali njenim obiskom olajšati in zagotoviti uveljavljanje pravic do prejemanja in koriščenja prednosti posebnih pogojev in/ali prednostne obravnave, ki jo ponujajo zasebni izvajalci ali javni organi v zvezi z dostopom do storitev, dejavnosti in objektov, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, ter dostopa do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, brez diskriminacije na podlagi državljanstva ali prebivališča in pod enakimi pogoji, kot so določeni na podlagi nacionalnih potrdil, kartic ugodnosti za invalide ali drugih uradnih dokumentov, s katerimi se priznava njihov status invalidnosti in ki jih izdajo pristojni organi države gostiteljice.

Vzpostavitev okvira pravil in skupnih pogojev za evropsko kartico ugodnosti za invalide in evropsko parkirno karto za invalide bo pripomogla k učinkovitejšemu in bolj vključujočemu sodelovanju invalidov v družbi in vključevanju vanjo.

Predlog za uvedbo evropske kartice ugodnosti za invalide je ena od vodilnih pobud strategije o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030[9]:

„Komisija bo predlagala, naj se do konca leta 2023 uvede evropska kartica ugodnosti za invalide, ki bi bila priznana v vseh državah članicah. Temeljila bo na izkušnjah s pilotnim projektom evropske kartice ugodnosti za invalide, ki se izvaja v osmih državah članicah, in na evropski parkirni karti za invalide.“

Namera za predložitev predloga o evropski kartici ugodnosti za invalide je bila navedena tudi v sporočilu o Konferenci o prihodnosti Evrope – Uresničevanje vizije s konkretnimi ukrepi[10], predsednica Ursula von der Leyen pa jo je omenila v svojem govoru o stanju v Uniji leta 2022[11]. Pobuda je del delovnega programa Komisije za leto 2023 – Močna in povezana Unija[12].

Evropski parlament je k uvedbi kartice pozval v treh resolucijah. V resoluciji z dne 18. junija 2020 o evropski strategiji o invalidnosti po letu 2020[13] je Komisijo pozval, naj razširi obstoječi pilotni projekt evropske kartice ugodnosti za invalide in zagotovi, da bo parkirna karta EU za invalide popolnoma spoštovana v vseh državah članicah. V resoluciji z dne 7. oktobra 2021 o zaščiti invalidov prek peticij[14] je Evropski parlament pozdravil načrt za

---

8 Za več informacij glej Prilogo 6.3 Analiza izvajanja parkirne karte EU za invalide k oceni učinka (SWD(2023) 289).

9 COM(2021) 101.

10 COM(2022) 404 final, 17. junij 2022, Priloga, točka 5. Vrednote in pravice, pravna država in varnost.

11 Stanje v Uniji 2022, pismo o nameri, 14. september 2022.

12 COM(2022) 548 final, 18. oktober 2022, Priloga 1, točka 43 pod naslovom Nova spodbuda za evropsko demokracijo.

13 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0156_SL.html

14 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0414_SL.pdf

predstavitev pobude za priznavanje evropske kartice ugodnosti za invalide v vseh državah članicah, da bi okrepili pilotne projekte za evropsko kartico ugodnosti za invalide in model parkirne karte EU za invalide. V resoluciji z dne 13. decembra 2022 – enakim pravicam za invalide naproti[15] se je zavzel za pravno zavezujočo in ambiciozno pobudo, ki bi zajemala vrsto različnih področij poleg kulture, prostega časa in športa.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je v zvezi z evropsko kartico ugodnosti za invalide prav tako sprejel podporno raziskovalno mnenje[16], v katerem je glede parkirne karte EU priznal pomen posodobitve zakonodaje za uskladitev značilnosti, postopkov izdaje in delovanja te karte.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta pobuda temelji na dveh obstoječih instrumentih.

Kar zadeva evropsko kartico ugodnosti za invalide, predlog temelji na z njo povezanem **pilotnem projektu** za razširitev področja uporabe na vse države članice in zajema širši nabor različnih področij politike, tj. ne le storitev, temveč tudi dejavnosti in objektov, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo. Pilotni projekt je bil med letoma 2016 in 2018 prostovoljno izveden v osmih državah članicah (Belgija, Ciper, Estonija, Finska, Italija, Malta, Romunija in Slovenija) in se je po koncu projekta še naprej izvajal. Pilotni projekt je zagotovil enotno obliko kartice za prostovoljno vzajemno priznavanje statusa invalidnosti med osmimi sodelujočimi državami članicami (kot je določeno v skladu z njihovimi zadevnimi nacionalnimi merili za upravičenost, pravili, praksami in postopki) za dostop do ugodnosti in storitev na področju kulture, prostega časa in športa ter v nekaterih državah do prevoza[17] pri potovanju v eno od sodelujočih držav. Nacionalni ponudniki storitev v teh sektorjih so lahko prostovoljno prevzeli shemo kartice. Nabor ugodnosti, zagotovljenih v vsaki državi članici, je bil odvisen od števila in vrste sodelujočih ponudnikov storitev. Ko so se ponudniki storitev pridružili shemi kartice, so morali enake ugodnosti, ki so jih zagotavljali državljanom invalidom, nuditi tudi imetnikom kartic iz drugih sodelujočih držav članic. Države članice so morale voditi evidenco storitev, v katerih se sistem uporablja, in jo redno posodabljati.

Pilotni projekt EU je jasno pokazal prednosti za invalide pri dostopu do storitev na področju kulture, prostega časa in športa ter v nekaterih primerih prevoza, pa tudi pri podpori njihovemu kratkotrajnemu čezmejnemu gibanju v EU. Poleg tega je bila s študijo iz leta 2021 o oceni izvajanja pilotnega ukrepa o evropski kartici ugodnosti za invalide in z njo povezanih ugodnosti[18] potrjena dodana vrednost EU kartice, pri čemer je bilo ugotovljeno, da obstajajo možnosti za obsežnejše ukrepanje.

V primerjavi s pilotnim projektom (v katerem so bili navedeni štirje zajeti sektorji, pripravljeni seznami „sodelujočih ponudnikov“ (na nacionalni ravni) pa vključeni v javno zbirko podatkov), je utemeljitev/logika tega zakonodajnega predloga drugačna. Namen tega zakonodajnega predloga je z vzajemnim priznavanjem evropske kartice ugodnosti za invalide v vseh državah članicah imetnikom kartic, ki potujejo v drugo državo članico ali jo obiščejo, pod enakimi pogoji zagotoviti dostop do obstoječih posebnih pogojev ali prednostne obravnave v zvezi z najrazličnejšimi storitvami, dejavnostmi in objekti, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo. Ta pristop bi moral znatno zmanjšati upravno breme držav članic v

[15] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0435_SL.html

[16] SOC/765, 27. april 2024.

[17] Zasebni prevoz (Ciper, Finska in Malta) ali javni prevoz (Finska in Slovenija).

[18] https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1

pilotnem projektu, povezano s potrebo po vzdrževanju in posodabljanju podatkovnih zbirk ponudnikov storitev, ki sprejemajo evropsko kartico ugodnosti za invalide.

V zvezi z evropsko parkirno karto za invalide bo pobuda nadomestila sistem, vzpostavljen s Priporočilom Sveta 98/376/ES[19], s katerim se je določil prostovoljni evropski model parkirne karte za invalide in olajšalo priznavanje parkirne karte v različnih državah članicah. Zaradi posebnih nacionalnih dodatkov ali odstopanj od priporočenega modela so bile vzpostavljene različne karte[20], kar ovira njihovo čezmejno priznavanje ter dostop invalidov do posebnih pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, ki so imetniki „lokalne“ parkirne karte. Poleg tega Priporočilo Sveta ni bilo posodobljeno tako, da bi odražalo razvoj tehnologije in digitalizacije ali da bi bilo državam članicam, ki se soočajo s težavami zaradi goljufij in ponarejanja kartic, v pomoč pri njihovem odpravljanju.

S predlogom se bodo zagotovili skupna pravila in pogoji za izdajo evropske parkirne karte za invalide ter njena skupna predloga, ki jo bodo uporabljale vse države članice in ki bo nadomestila vse različne obstoječe nacionalne parkirne karte.

Poleg tega namerava Komisija za zagotovitev enake obravnave državljanov EU predložiti ločen pravni akt, s katerim bi se razširilo področje uporabe tega predloga na državljane tretjih držav, ki zakonito začasno ali stalno prebivajo na ozemlju države članice in so upravičeni do potovanja v druge države članice v skladu s pravom Unije.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Namen te pobude je invalidom med potovanjem v drugo državo članico ali njenim obiskom olajšati koriščenje prednosti razpoložljivih posebnih pogojev in/ali prednostne obravnave pri dostopu do storitev, dejavnosti in objektov, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, pod enakimi pogoji kot za prebivalce invalide, in s tem olajšati uveljavljanje njihovih pravic do prostega gibanja v EU.

V zvezi s storitvami, ki se na notranjem trgu običajno zagotavljajo za plačilo, ta predlog dopolnjuje Direktivo 2006/123/ES o storitvah na notranjem trgu[21]. Poleg tega dopolnjuje evropski akt o dostopnosti (Direktiva (EU) 2019/882)[22] in direktivo o spletni dostopnosti (Direktiva (EU) 2016/2102)[23], katerih cilj je odpraviti in preprečiti ovire, ki izhajajo iz različnih zahtev glede dostopnosti v državah članicah.

Predlog dopolnjuje zakonodajo EU o pravicah potnikov, sprejeto med letoma 2004 in 2021, in bi lahko olajšal njeno uporabo v zvezi s štirimi načini prevoza: letalskim, železniškim, vodnim in avtobusnim prevozom[24]. Ta zakonodaja potnikom invalidom in potnikom z

---

19 Priporočilo Sveta z dne 4. junija 1998 o parkirni kartici za invalide (98/376/ES) (UL L 167, 12.6.1998, str. 25), kakor je bilo prilagojeno s Priporočilom Sveta 2008/205/ES zaradi pristopa Republike Bolgarije, Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Romunije, Republike Slovenije in Slovaške republike (UL L 63, 7.3.2008, str. 43).

20 Za več informacij glej Prilogo 6.3 Analiza izvajanja parkirne karte EU za invalide k oceni učinka (SWD(2023) 289).

21 UL L 376, 27.12.2006, str. 36.

22 Direktiva (EU) 2019/882 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 150, 7.6.2019, str. 70).

23 Direktiva (EU) 2016/2102 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja.

24 Uredba (ES) št. 1107/2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu (UL L 150, 7.6.2019, str. 70); Uredba (EU) št. 1177/2010 o pravicah potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovnih poteh ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004; Uredba (EU) št. 181/2011 o pravicah potnikov v avtobusnem prevozu in spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004; Uredba (EU) 2021/782 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (prenovitev). []

omejeno mobilnostjo zagotavlja pravico do nediskriminacije pri dostopu do prevoza in brezplačne pomoči ter po potrebi prilagoditve prevoznih storitev njihovim posebnim potrebam, da lahko te štiri načine prevoza uporabljajo kot vsi drugi državljani.

Pobuda je tudi v skladu z nedavno Direktivo (EU) 2022/362[25], ki državam članicam omogoča, da v zvezi s cestami, za katere se zaračunavajo cestne pristojbine, določijo znižane pristojbine ali uporabnine za cestninske ceste/mostove/predore ter izvzetja iz obveznosti plačevanja takih pristojbin ali uporabnin za vsako vozilo, ki ga uporablja invalid ali je v lasti invalida.

Predlog bo prav tako pripomogel k učinkovitejšemu in bolj vključujočemu sodelovanju invalidov v družbi, kot je predvideno v Konvenciji ZN o pravicah invalidov, in prispeval k izvajanju agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, saj se v okviru cilja 8 spodbujajo politike, ki spodbujajo trajnostni turizem in lokalno kulturo, namen cilja 10 je zmanjšati neenakosti, cilj 11 pa je zagotoviti dostop do varnih, cenovno ugodnih, dostopnih in trajnostnih prometnih sistemov za vse.

Poleg tega predlog zagotavlja dodaten gradnik za širšo evropsko infrastrukturo za digitalno potrjevanje, ki temelji na izkušnjah z digitalnim COVID potrdilom EU in bo po sprejetju predlagane revidirane uredbe povezana z evropsko denarnico za digitalno identiteto.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Ta predlog ima več medsebojno povezanih ciljev na več področjih politike, kot so storitve, prevoz in pravice do prostega gibanja. Zato je uporaba različnih pravnih podlag najustreznejši in najprimernejši način za zajetje različnih ciljev te pobude.

Pomembna sta člen 53(1) in člen 62 PDEU (v zvezi s storitvami, ki se na notranjem trgu običajno zagotavljajo za plačilo), saj bo s predlogom imetnikom kartic priznana pravica do prednostnih pogojev/obravnave pri dostopu do storitev enako kot invalidom v obiskani državi članici.

V zvezi s posebnimi pogoji in prednostno obravnavo za dostop do storitev na področju prevoza, vključno s parkirnimi mesti, je potrebna pravna podlaga zagotovljena v členu 91 PDEU. Poleg tega je ta člen pomemben tudi zato, ker je omogočil sprejetje priporočila Sveta leta 1998[26], s katerim je bil vzpostavljen obstoječi prostovoljni sistem parkirne karte EU, ki ga bo nadomestila sedanja pobuda.

Da bi zajeli posebne pogoje ali prednostno obravnavo pri dostopu do dejavnosti in objektov, ki ne spadajo v kategorije „storitev“, zajete z drugimi zgoraj navedenimi pravnimi podlagami, zlasti dejavnosti in objektov, ki se ne zagotavljajo za plačilo, člen 21(2) PDEU kot preostala pravna podlaga določa možnost, da Evropska unija ukrepa in sprejme določbe za omogočanje pravice državljanov EU do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic. Poleg tega so družinski člani državljana Unije, ki uveljavlja svojo pravico do prostega gibanja v skladu s pravili Unije, ne glede na njihovo državljanstvo izenačeni z državljani Unije.

---

[25] Direktiva (EU) 2022/362 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2022 o spremembi direktiv 1999/62/ES, 1999/37/ES in (EU) 2019/520 glede zaračunavanja pristojbin vozilom za uporabo določene infrastrukture (UL L 69, 4.3.2022, str. 1).

[26] Priporočilo Sveta z dne 4. junija 1998 o parkirni kartici za invalide (98/376/ES) (UL L 167, 12.6.1998, str. 25), kakor je bilo prilagojeno s Priporočilom Sveta 2008/205/ES zaradi pristopa Republike Bolgarije, Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Romunije, Republike Slovenije in Slovaške republike (UL L 63, 7.3.2008, str. 43).

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ta predlog je popolnoma v skladu z načelom subsidiarnosti. Države članice različnih medsebojno povezanih ciljev tega predloga ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje dosežejo na ravni EU. Zato je potrebno ukrepanje na ravni EU.

Opredeljene težave imajo čezmejno razsežnost, ki je države članice ne morejo rešiti same. Nujnost ukrepanja na ravni EU je neposredno povezana s čezmejnim potovanjem in s tem povezanimi izzivi, s katerimi se soočajo invalidi v EU, zato je treba zagotoviti usklajen pristop med državami članicami, da se jim olajša dostop do posebnih pogojev ali prednostne obravnave pod enakimi pogoji kot imetnikom kartice ugodnosti za invalide ali potrdila o invalidnosti, ki ga je izdala obiskana država.

Neukrepanje na ravni EU bi verjetno privedlo do tega, da bi države članice sprejele različne sisteme, kar bi povzročilo stalne težave pri čezmejnem priznavanju kartic ugodnosti za invalide in potrdil o invalidnosti ter parkirne karte EU. Če EU ne bi posredovala, bi se verjetno povečale tudi sedanje razlike v nacionalnih karticah ugodnosti za invalide in potrdilih o invalidnosti, različno obravnavanje invalidov v državah članicah pa bi še naprej obstajalo ali bi se še povečalo, kar bi negativno vplivalo na njihov dostop do posebnih pogojev ali prednostne obravnave v zvezi s storitvami, dejavnostmi in objekti, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, to pa bi lahko negativno vplivalo na uveljavljanje njihovih pravic do prostega gibanja.

Namen pobude ni uskladitev meril za upravičenost, pogojev ali ocenjevalnih postopkov za pridobitev statusa invalidnosti v državi članici, za kar so še naprej pristojne države članice. Zato ta predlog ne vpliva na pristojnosti držav članic, da določijo pogoje in postopke pri ocenjevanju statusa invalidnosti za namene izdaje evropske kartice ugodnosti za invalide, priznanja pravice do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, ter izdaje potrdila, kartice ugodnosti za invalide ali parkirne karte za invalide ali katerega koli drugega uradnega dokumenta na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni.

Poleg tega predlog ne posega v nacionalne pristojnosti za določanje, ali se invalidom in po potrebi osebam, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, priznajo posebne ugodnosti ali prednostni pogoji, kot so prost dostop, znižane tarife ali prednostna obravnava. Predlog zasebnim izvajalcem ali javnim organom prav tako ne nalaga obveznosti glede priznavanja prednostnih pogojev. Zagotavlja le, da kadar so taki posebni pogoji ali prednostna obravnava priznani, bi morali biti pod enakimi pogoji na voljo vsem invalidom, ki so imetniki evropske kartice ugodnosti za invalide ali evropske parkirne karte, in da se informacije v zvezi s tem objavijo v dostopnih oblikah z uporabo ustreznih zahtev glede dostopnosti za storitve iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882.

- **Sorazmernost**

Kar zadeva načelo sorazmernosti, oblika in vsebina predloga ne presegata tistega, kar je potrebno in sorazmerno za doseganje različnih medsebojno povezanih ciljev.

Določena so splošna, skupna pravila in enotna standardizirana oblika/predloga za obe kartici. Vendar so ob upoštevanju nacionalnih razlik, okoliščin in praks sama ocena statusa invalidnosti, določitev potrebnih postopkov za izdajo kartic in določitev posebnih pogojev ali prednostne obravnave invalidov pri dostopu do storitev, dejavnosti in objektov, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, prepuščene državam članicam, razen če je v pravu Unije določeno drugače.

- **Izbira instrumenta**

V skladu z opredeljenimi pravnimi podlagami, zlasti členom 53(1) in členom 62 v povezavi s členom 91 PDEU in členom 21(2) PDEU, se direktiva šteje za ustrezen, sorazmeren in učinkovit instrument za doseganje različnih medsebojno povezanih ciljev pobude.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Julija 2022 je bila ustanovljena medresorska usmerjevalna skupina za evropsko kartico ugodnosti za invalide, ki je dejavno sodelovala pri pripravi pobude, vključno z oceno učinka.

V skladu s smernicami za boljše pravno urejanje so bila opravljena posvetovanja s številnimi mednarodnimi in nacionalnimi deležniki ter deležniki EU, in sicer z (i) deležniki z interesom v tej zadevi (npr. nacionalnimi javnimi organi, ponudniki storitev, nevladnimi organizacijami); (ii) potencialnimi upravičenci do evropske kartice ugodnosti za invalide ali evropske parkirne karte za invalide (npr. invalidi, osebnimi pomočniki) in (iii) strokovnjaki (npr. raziskovalci, svetovalnimi službami in svetovalci ter mednarodnimi organizacijami).

Posvetovanje z deležniki je vključevalo: (a) javno posvetovanje, (b) strateške in (c) ciljno usmerjene intervjuje, (d) ciljno usmerjene spletne ankete, (e) tri spletne delavnice, (f) šest ciljnih skupin s ponudniki storitev iz izbranih držav članic in (g) šest študij primerov. Deležniki so lahko tudi poslali pripombe k (h) pozivu Komisije k predložitvi dokazov[27].

Večino posvetovalnih dejavnosti je organiziral zunanji izvajalec v okviru študije, ki je bila podlaga za pripravo ocene učinka. Komisija se je posvetovala tudi z organi držav članic in organizacijami civilne družbe, ki zastopajo invalide in so člani platforme za invalidnost. Razprave na sestankih platforme in v njeni posebni podskupini za evropsko kartico ugodnosti za invalide so bile ključne za pridobitev povratnih informacij za izpopolnitev predloga.

- **Ocena učinka**

Predlogu pobude Komisije o določitvi okvira, pravil in pogojev za izdajo in uporabo evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte je priloženo poročilo o oceni učinka[28], katerega osnutek je bil 21. junija 2023 predložen Odboru za regulativni nadzor. Odbor za regulativni nadzor je 19. julija 2023 izdal pozitivno mnenje s pridržki. Poročilo o oceni učinka je bilo revidirano v skladu z ugotovitvami in priporočili Odbora. Obravnavane so bile tudi podrobnejše tehnične pripombe Odbora.

Zasnova možnosti in odločitev o opustitvi nekaterih možnosti v veliki meri temeljita na izkušnjah, pridobljenih v okviru pilotnega projekta evropske kartice ugodnosti za invalide, in na izkušnjah iz Priporočila Sveta 98/376/ES z dne 4. junija 1998 o parkirni kartici za invalide ter povratnih informacijah deležnikov in držav članic.

Obravnavana je bila možnost združitve evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte v eno samo kartico, ki je bila zavrnjena zaradi pomanjkanja praktične in tehnične izvedljivosti[29]. Kartici imata različna merila za upravičenost, postopke izdaje ter

---

[27] Za več podrobnosti glej: zbirno poročilo o posvetovanju z deležniki, Priloga 2 k poročilu o oceni učinka (SWD(2023) 289).

[28] SWD(2023) 289.

[29] Mnenja o možnosti združitve evropske parkirne karte z novo evropsko kartico ugodnosti za invalide so različna. Države članice in tudi organizacije civilne družbe, ki zastopajo invalide, se močno strinjajo, da evropske parkirne karte ne bi smeli združiti z novo evropsko kartico ugodnosti za invalide. V nasprotju s tem so se posamezni anketiranci v javnem posvetovanju strinjali, da bi bilo treba evropsko parkirno

področje in način uporabe. Vsi imetniki evropske kartice ugodnosti za invalide ne bi bili imetniki evropske parkirne karte za invalide. Deležniki, s katerimi so potekala posvetovanja, so poudarili, da bi združitev obeh kartic omejila možnost invalidov, da uporabljajo obe kartici hkrati. V praksi bo evropska parkirna karta običajno ostala na vidnem mestu v vozilu, evropsko kartico ugodnosti za invalide pa bo moral imetnik imeti pri sebi. Zato so deležniki menili, da bi ju bilo treba ohraniti kot dve ločeni kartici.

V oceni so bile obravnavane možnosti politike, katerih cilj je olajšati vzajemno priznavanje statusa invalidnosti v EU v zvezi z dostopom do storitev med obiskom druge države članice (A) ter olajšati uporabo in pravno varnost pri uporabi evropske parkirne karte za invalide (B), s čimer se skupaj obravnavajo opredeljeni izzivi.

Opuščenih je bilo tudi več drugih možnosti, kot so prostovoljne ureditve[30], ki zajemajo le izbrane storitve[31], uskladitev opredelitev pojmov in meril za upravičenost za ocenjevanje statusa invalidnosti[32] ali uskladitev postopkov za izdajo ustreznih kartic na ravni EU[33].

Prednostna možnost je kombinacija možnosti politike A2 (obvezni model evropske kartice ugodnosti za invalide v vseh državah članicah za potovanja, ki zajema vse storitvene sektorje) in možnosti B2 (obvezni model evropske parkirne karte za invalide).

Možnost politike A2 je najučinkovitejša pri olajšanju vzajemnega priznavanja statusa invalidnosti v zvezi z dostopom do storitev med obiskom v drugi državi članici, saj določa uvedbo evropske kartice ugodnosti za invalide, ki se bo uporabljala prav v ta namen in jo bo mogoče zlahka priznati v vseh državah članicah. S kartico bi se odpravila negotovost za ponudnike storitev, ki morajo zdaj preveriti status invalidnosti strank, pa tudi za invalide, ki potujejo v druge države članice ali jih obiščejo.

Možnost politike B2 je najučinkovitejša pri olajšanju priznavanja parkirne karte EU. Kot zavezujoč zakonodajni instrument določa obvezne minimalne zahteve za skupni model parkirne karte EU ter njeno varnostno obliko in značilnosti. Z bolj homogeno in enotno obliko nacionalnih parkirnih kart bi se zmanjšala negotovost invalidov v zvezi z njihovim priznavanjem, kar bi jim olajšalo potovanje z avtomobilom po EU. To bi imetnikom karte omogočilo potovanje z avtomobilom brez negotovosti, da njihova parkirna karta v tujini morda ne bo priznana. Pomenilo bi tudi nižje stroške za zadevne osebe, saj bi lahko uporabljale javna parkirna mesta, rezervirana za invalide.

Prednostna kombinacija možnosti politike naj bi imela pozitiven socialni vpliv in močan pozitiven vpliv na zagotavljanje temeljnih pravic v EU (zlasti pravice do prostega gibanja, nediskriminacije in vključevanja invalidov). Vpliv kombiniranih možnosti politike na okolje bo verjetno majhen in neznaten, čeprav bosta imeli omejene pozitivne digitalne učinke. Pričakuje se, da prednostni možnosti politike ne bosta bistveno vplivali na konkurenčnost ter MSP, pričakovani upravni stroški za podjetja pa bodo zanemarljivi[34].

---

karto vključiti v novo evropsko kartico ugodnosti za invalide, pri čemer so morda „enotno kartico“ zamešali z „enotnim pravnim instrumentom“.

30 To bi pomenilo dodatna odstopanja v standardni (fizični in/ali digitalni) obliki kartice skozi čas in s tem povezane težave pri njenem prepoznavanju in uporabi ter veliko negotovost za invalide.

31 To bi vključevalo veliko upravno breme in ne bi rešilo osrednjega vprašanja enakega obravnavanja invalidov, ne glede na to, kje se ocenjuje njihova invalidnost.

32 To bi preseglo pristojnosti EU.

33 Glej prejšnjo opombo.

34 Za več podrobnosti glej poglavje 6 Kakšni so učinki možnosti politike? in Prilogo 5 Preverjanje konkurenčnosti k poročilu o oceni učinka (SWD(2023) 289).

- **Temeljne pravice**

Predlog bi pozitivno vplival[35] na več pravic, priznanih v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

Z zmanjšanjem negotovosti glede priznavanja kartic ugodnosti za invalide in parkirnih kart za invalide po EU bi se invalidom olajšalo učinkovito uveljavljanje pravic do prostega gibanja med potovanjem v državo članico, ki ni njihova država prebivanja, ali obiskom te države (člen 45 Listine).

Dostop pod enakimi pogoji do posebnih pogojev ali prednostne obravnave, ki je invalidom na voljo za storitve, dejavnosti in objekte, tudi kadar se ne opravljajo za plačilo, ter pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, med potovanjem v drugo državo članico ali njenim obiskom bi moral biti invalidom v korist, saj jim zagotavlja samostojnost, socialno vključenost in sodelovanje v življenju skupnosti (člen 26 Listine).

Predlog bi prispeval k načeloma nediskriminacije in enakosti pri dostopu do storitev (člen 21 Listine). Možnost koriščenja prednosti posebnih pogojev ali prednostne obravnave oziroma pogojev parkiranja in parkirnih mest, ki so rezervirani za invalide, v vseh državah članicah ter enako kot prebivalci s statusom invalidnosti, priznanim v tej državi, brez diskriminacije na podlagi državljanstva ali prebivališča, so pomembni dejavniki, ki vplivajo na njihovo odločitev za uporabo takih storitev.

Vzpostavitev okvira pravil in skupnih pogojev za evropsko kartico ugodnosti za invalide in evropsko parkirno karto za invalide bo pripomogla tudi k spodbujanju, varovanju in zagotavljanju polnega in enakopravnega uživanja vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vse invalide ter k spodbujanju spoštovanja njihovega prirojenega dostojanstva. To bo zagotovilo učinkovitejše in bolj vključujoče sodelovanje invalidov v družbi, kot je predvideno v Konvenciji ZN o pravicah invalidov.

Ta predlog vključuje obdelavo osebnih podatkov, zlasti podatkov v zvezi s statusom invalidnosti imetnika kartice. Obdelava osebnih podatkov posameznikov, vključno z zbiranjem, dostopom in uporabo osebnih podatkov, vpliva na pravico do zasebnosti in pravico do varstva osebnih podatkov iz členov 7 in 8 Listine. Poseganje v te temeljne pravice je potrebno in dejansko ustreza cilju splošnega interesa, ki je priznan v pravu Unije.

Kar zadeva pravico do varstva osebnih podatkov, bodo upravljavci podatkov organi držav članic, ki izdajajo kartice. Države članice bi morale pri izvajanju te direktive zagotoviti, da so v nacionalni zakonodaji določeni ustrezni zaščitni ukrepi, ki se uporabljajo za obdelavo osebnih podatkov, zlasti osebnih podatkov v zvezi s statusom invalidnosti imetnika kartice, v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta[36]. Države članice bi morale zagotoviti tudi varnost, avtentičnost in zaupnost osebnih podatkov, zbranih in shranjenih za namene te direktive. Dodatni varnostni ukrepi za osebne podatke se lahko določijo z izvedbenim aktom, ko bodo vzpostavljeni digitalni elementi in digitalna oblika. Za namene predlagane direktive je treba osebne podatke navesti le na fizični kartici, ko bodo določene njena oblika in specifikacije, pa morajo biti vključeni tudi v izdano digitalno kartico.

---

35 Zaradi pomanjkanja razčlenjenih podatkov na tej stopnji žal ni mogoče izmeriti vpliva na spol.

36 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ima zelo omejene proračunske posledice za proračun EU. Edini operativni stroški se nanašajo na organizacijo srečanj odborov in strokovnih skupin ter podporo za preglede nacionalnih ukrepov za prenos, tj. na sredstva za poslovanje v višini 0,62 milijona EUR v okviru obstoječe proračunske vrstice ter upravne odhodke v višini približno 0,342 milijona EUR na leto. Ti odhodki bodo vključevali notranjo prerazporeditev sredstev brez povečanja zneska.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Če bo predlog odobren, bodo morale države članice v šestih mesecih po začetku njegove veljavnosti Komisijo uradno obvestiti o organu (ali organih), ki je bil imenovan za izdajo, podaljšanje in odvzem evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide, pa tudi o pogojih za izdajo kartic ali razglasitev kartic za neveljavne.

Države članice bodo morale Komisiji sporočiti vse informacije, ki jih Komisija potrebuje za pripravo rednega poročila Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o uporabi Direktive.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Za prenos predloga v nacionalno zakonodajo obrazložitveni dokumenti niso potrebni.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

V členu 1 je opisan predmet urejanja.

Člen 2 o področju uporabe se nanaša na stvarno področje uporabe ter vsebuje opis zajetih storitev, dejavnosti in objektov, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo. V njem je ponovno poudarjeno, da so države članice še naprej pristojne za ocenjevanje statusa invalidnosti ter izdajo evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide, za določitev postopkov za njuno izdajo ob upoštevanju skupnih elementov iz členov 6 in 7 ter za odločanje o priznanju posebnih ugodnosti oziroma specifičnih posebnih pogojev ali prednostne obravnave invalidom in po potrebi osebam, ki jih spremljajo ali jim pomagajo. Pojasnjen je tudi predmet urejanja, pri čemer dajatve socialne varnosti niso vključene.

Člen 3 vsebuje ključne opredelitve pojmov.

V členu 4 so navedeni upravičenci, člen 5 pa določa enak dostop do posebnih pogojev ali prednostne obravnave za imetnike evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide in osebe, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z osebami, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo ali praksami priznane kot osebni pomočniki.

Člena 6 in 7 določata obliko, postopke in upravne formalnosti za evropsko kartico ugodnosti za invalide oziroma evropsko parkirno karto za invalide. Nanašata se na uvedbo in veljavnost kartic ter določata ustrezne oblike, ki so navedene v prilogah. V okviru obeh členov je Komisija pooblaščena za sprejemanje delegiranih aktov za določitev podrobnih določb o digitalizaciji kartic.

Člen 8 določa možnost sprejetja skupnih tehničnih specifikacij za podrobnejšo opredelitev oblike kartic in prihodnjih digitalnih elementov.

Člen 9 določa ustrezne določbe o nadzoru, skladnosti in dostopnih informacijah v zvezi z uporabo kartice, tudi v primeru tveganja ponarejanja ali goljufije.

Člen 10 določa, da morajo države članice imenovati pristojne organe, ki bodo izdajali kartice.

Člena 11 in 12 določata pravila in postopke za izvajanje prenosa pooblastil Komisije ter izvedbene akte iz členov 6, 7 in 8.

Člena 13 in 14 se nanašata na izvrševanje in kazni, kar organizacijam, ki zastopajo invalide, in drugim javnim organom s pravnimi interesi omogoča, da sprejmejo ukrepe za zagotovitev skladnosti z Direktivo. Kazni bi morali spremljati popravni ukrepi, saj je pomembno, da se odpravijo težave pri uporabi kartic in sprejmejo ukrepi za prihodnje izboljšave.

Člen 15 vsebuje spremljevalne ukrepe za dostop do informacij in ozaveščanje, vključno z dostopnostjo informacij.

Člen 16 se nanaša na poročanje in pregled ter obveznosti za prvo poročilo in nadaljnja poročila o uporabi Direktive.

Člen 17 določa, da sedanje priporočilo o evropski parkirni karti za invalide zastara in se preneha uporabljati.

Člena 18 in 19 določata prenos in začetek veljavnosti.

V prilogah I in II sta opisani evropska kartica ugodnosti za invalide oziroma evropska parkirna karta za invalide ter določeni njuna oblika in zasnova.

2023/0311 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uvedbi evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 53(1), členov 62 in 91 ter člena 21(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[1],

ob upoštevanju mnenja Odbora regij[2],

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropska unija temelji na vrednotah človekovega dostojanstva, svobode in spoštovanja človekovih pravic ter je zavezana boju proti diskriminaciji, tudi na podlagi invalidnosti, kot je določeno v Pogodbi o Evropski uniji (PEU), Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU) in Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).

(2) Unija v členu 26 Listine priznava in spoštuje pravico invalidov do ukrepov za zagotavljanje njihove samostojnosti, socialne in poklicne vključenosti ter sodelovanja v življenju skupnosti.

(3) Vsak državljan Unije ima temeljno pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s Pogodbama in ukrepi, ki so bili sprejeti za njuno uveljavitev.

(4) Po mnenju Sodišča Evropske unije je namen državljanstva Unije, da postane temeljni status državljanov držav članic pri uveljavljanju pravice do gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, s čimer tistim, ki so v enakem položaju, omogoča, da se jih na področju uporabe *ratione materiae* PDEU obravnava enakopravno, neodvisno od njihovega državljanstva in brez poseganja v izjeme, ki so izrecno predvidene v zvezi s tem.

(5) Unija je pogodbenica Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov[3] in je v okviru svojih pristojnosti zavezana njenim določbam, ki so sestavni del pravnega reda

---

1 UL C , , str. .

2 UL C , , str. .

3 Sklep Sveta 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009 o sklenitvi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti (UL L 23, 27.1.2010, str. 35).

Unije. Vse države članice so pogodbenice Konvencije ZN o pravicah invalidov in so ji zavezane v okviru svojih pristojnosti.

(6) Namen Konvencije ZN o pravicah invalidov je spodbujati, varovati in invalidom zagotavljati polno in enakopravno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spodbujati spoštovanje njihovega prirojenega dostojanstva, s čimer se zagotovi, da enako kot drugi polno in učinkovito sodelujejo v družbi in so vanjo vključeni. V Konvenciji je priznan tudi pomen potrebe po sprejetju ustreznih ukrepov, da se invalidom zagotovi dostopnost.

(7) Evropski steber socialnih pravic, ki so ga 17. novembra 2017[4] v Göteborgu razglasili Evropski parlament, Svet in Evropska komisija, določa, da ima vsakdo, med drugim ne glede na invalidnost, pravico do enakega obravnavanja in enakih možnosti, tudi v zvezi z dostopom do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti (načelo 3). Poleg tega se v okviru evropskega stebra socialnih pravic invalidom priznava pravica do storitev, ki jim omogočajo udeležbo v družbi (načelo 17).

(8) Cilj Direktive (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta[5] (evropski akt o dostopnosti) je izboljšati dostop do proizvodov in storitev, in sicer z odpravo in preprečevanjem ovir, ki nastajajo zaradi različnih zahtev glede dostopnosti v državah članicah, ter tako prispevati k povečanju razpoložljivosti dostopnih proizvodov in storitev na notranjem trgu, vključno z dostopom do spletišč in storitev nekaterih javnih služb, ki temeljijo na mobilnih napravah[6], ter izboljšati dostopnost ustreznih informacij. Poleg tega se v okviru prava Unije zagotavljajo tudi pravica do nediskriminacije pri dostopu do prevoza in druge pravice, kot je pravica do brezplačne pomoči za potnike invalide in potnike z omejeno mobilnostjo, ki potujejo z letalskimi[7], železniškimi[8] ali vodnimi prevoznimi sredstvi[9] ali z avtobusom[10]. Pravo Unije v zvezi s cestami, za katere se zaračunavajo cestne pristojbine, državam članicam prav tako omogoča, da določijo znižane pristojbine ali uporabnine za cestninske ceste/mostove/predore ter izvzetja iz obveznosti plačevanja takih pristojbin ali uporabnin za vsako vozilo, ki ga uporablja invalid ali je v lasti invalida[11].

(9) Invalidi lahko za priznanje statusa invalidnosti vložijo vlogo pri pristojnih organih države članice, v kateri prebivajo, saj je to v pristojnosti teh organov. Vsaka država članica in njeni zadevni pristojni organi imajo postopek ocenjevanja invalidnosti, ki se razlikuje glede na državo članico. Če pristojni organi priznajo status invalidnosti vložnika, izdajo potrdilo o invalidnosti, kartico ugodnosti za invalide ali drug uradni dokument, s katerim se priznava status invalidnosti vložnika.

---

4 Medinstitucionalna razglasitev evropskega stebra socialnih pravic (UL C 428, 13.12.2017, str. 10).

5 Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 150, 7.6.2019, str. 70).

6 Poleg tega je cilj Direktive (EU) 2016/2102 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja izboljšati dostopnost spletišč organov javnega sektorja in njihovih mobilnih aplikacij.

7 Uredba (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu (UL L 204, 26.7.2006, str. 1).

8 Uredba (EU) 2021/782 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 172, 17.5.2021, str. 1).

9 Uredba (EU) št. 1177/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o pravicah potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovnih poteh ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 334, 17.12.2010, str. 1).

10 Uredba (EU) št. 181/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o pravicah potnikov v avtobusnem prevozu in spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 55, 28.2.2011, str. 1).

11 Direktiva 1999/62/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktiva (EU) 2022/362 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 1999/62/ES, 1999/37/ES in (EU) 2019/520 glede zaračunavanja pristojbin vozilom za uporabo določene infrastrukture.

(10) Zaradi nepriznavanja statusa invalidnosti med državami članicami se lahko invalidi soočajo s posebnimi težavami pri uveljavljanju svojih temeljnih pravic do prostega gibanja.

(11) Če z zakonom ni določeno drugače ali drugače dogovorjeno med državami članicami, lahko status invalidnosti invalidov, ki se zaradi zaposlitve, študija ali iz drugih razlogov za dlje časa preselijo v drugo državo članico, ocenijo in uradno priznajo pristojni organi druge države članice, prav tako lahko invalidi prejmejo potrdilo o invalidnosti, kartico ugodnosti za invalide ali kateri koli drug uradni dokument, s katerim se priznava njihov status invalidnosti, v skladu s pravili, ki se uporabljajo v tej državi članici.

(12) Vendar se lahko osebe s priznanim statusom invalidnosti, ki za krajši čas potujejo v državo članico, ki ni država članica, v kateri prebivajo, ali jo obiščejo, soočajo z velikimi težavami, če njihov status invalidnosti ni priznan v državi članici, v katero potujejo ali ki jo obiščejo, in če nimajo potrdila, kartice ugodnosti za invalide ali katerega koli drugega uradnega dokumenta, s katerim se priznava njihov status invalidnosti v državi članici gostiteljici, da bi lahko koristile prednosti posebnih pogojev in/ali prednostne obravnave, ki je na voljo v tej državi.

(13) V tem primeru so invalidi, ki potujejo v drugo državo članico ali jo obiščejo, pri uveljavljanju svojih pravic do prostega gibanja v slabšem položaju v primerjavi z invalidi, ki imajo potrdilo o invalidnosti, kartico ugodnosti za invalide ali kateri koli drug uradni dokument, s katerim se jim priznava status invalidnosti v državi članici, v katero potujejo ali ki jo obiščejo.

(14) Poleg tega so zaradi nevednosti, ali in v kolikšni meri bodo njihov status invalidnosti in uradni dokumenti, s katerim se priznava ta status, priznani med potovanjem v drugo državo članico ali njenim obiskom, v negotovem položaju. To lahko invalide na koncu odvrne od uveljavljanja svojih pravic do prostega gibanja.

(15) Poleg fizičnih in drugih ovir pri dostopu do javnih in zasebnih prostorov so visoki stroški ključni dejavnik, ki številne invalide odvrača od potovanja[12], saj imajo posebne potrebe in lahko potrebujejo spremstvo ali pomoč oseb, tudi tistih, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo ali prakso priznane kot osebni pomočniki, zaradi česar so njihovi potni stroški višji kot za neinvalidne osebe[13]. Nepriznavanje statusa invalidnosti v drugih državah članicah lahko omeji njihov dostop do posebnih pogojev, kot so prost dostop, znižane tarife ali prednostna obravnava, kar vpliva na njihove potne stroške, življenje in odločitve.

(16) Prednostna obravnava (kot je osebna pomoč, prednostni dostop itd.), ki se ponuja za plačilo ali brez njega, je lahko za invalide pomembna, da lahko dostopajo do različnih storitev, dejavnosti ali objektov in jih bolje doživijo. Vendar invalidi zaradi nepriznavanja statusa invalidnosti in uradnih dokumentov, s katerimi se priznava ta status in ki so bili izdani v drugih državah članicah, v državi članici, ki jo obiščejo ali

---

12 Ugotovitve iz končnega poročila na podlagi raziskave, namenjene organizacijam civilne družbe na ravni EU; Shaw in Coles, *Disability, holiday making and the tourism industry in the UK:* a preliminary survey (Invalidnost, počitnikovanje in turistična industrija v Združenem kraljestvu: predhodna raziskava), 25(3) Tourism Management (2004), str. 397–403; Eugénia Lima Devile in Andreia Antunes Moura (2021), *Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process* (Potovanje invalidov: omejitve in vplivi v postopku odločanja).

13 McKercher in Darcy (2018), *Re-conceptualising barriers to Travel by people with disabilities* (Rekonceptualizacija ovir pri potovanju invalidov), Tourism Management Perspectives, str. 59–66. [Več za obrazložitveni memorandum?]

v katero potujejo, morda ne bodo mogli koristiti prednosti posebnih pogojev ali prednostne obravnave, ki jih zasebni izvajalci ali javni organi v tej državi članici ponujajo imetnikom potrdila o invalidnosti, kartice ugodnosti za invalide ali katerega koli drugega uradnega dokumenta, s katerim se priznava njihov status invalidnosti in ki je bil izdan v tej državi članici.

(17) Pilotni projekt o evropski kartici ugodnosti za invalide, ki se je začel izvajati leta 2016 in je bil izveden v osmih državah članicah, je pokazal prednosti za invalide pri dostopu do storitev na področju kulture, prostega časa in športa ter v nekaterih primerih prevoza, pa tudi pri podpori njihovemu kratkotrajnemu čezmejnemu gibanju v EU[14]. Poleg tega je vključeval še druge primere storitev, dejavnosti in objektov, v okviru katerih se invalidom ponujajo posebni pogoji ali prednostna obravnava.

(18) Invalidi lahko na podlagi svojega statusa invalidnosti pri pristojnih organih države članice, v kateri prebivajo, vložijo vlogo za izdajo parkirne karte za invalide, s katero se jim priznava pravica do nekaterih pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide. Vsaka država članica ima na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni vzpostavljen postopek za predložitev vloge za pridobitev parkirne karte za invalide (ali osebe, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z osebnimi pomočniki) in merila, ki morajo biti izpolnjena za upravičenost.

(19) V Priporočilu Sveta 98/376/ES[15] je določen evropski model parkirne karte za invalide, kar je olajšalo njeno priznavanje v različnih državah članicah. Vendar sta njegovo izvajanje in vključitev posebnih nacionalnih dodatkov ali odstopanj od priporočenega modela privedla do različnih kart. S tem sta ovirana čezmejno priznavanje kart v različnih državah članicah ter dostop invalidov do zagotovljenih pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, ki so imetniki parkirne karte v drugih državah članicah. Poleg tega Priporočilo Sveta ni bilo posodobljeno, da bi odražalo trenutni tehnološki in digitalni razvoj. Države članice imajo tudi težave z goljufijami in ponarejanjem kart, saj je oblika običajno precej preprosta in jo je enostavno ponarediti ter je v praksi v vsaki državi članici drugačna, zaradi česar jo je težko preveriti.

(20) Da bi invalidom olajšali dostop do posebnih pogojev ali prednostne obravnave, povezane s storitvami, dejavnostmi in objekti, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, v drugih državah članicah, bi bilo treba odpraviti preostale ovire in težave pri potovanju v drugo državo članico ali njenem obisku zaradi nepriznavanja njihovega statusa invalidnosti in uradnih dokumentov, s katerimi se ta status priznava in ki so bili izdani v drugih državah članicah, ter pravic do parkiranja.

(21) Da bi invalidom, ki za krajši čas potujejo v drugo državo članico ali jo obiščejo, olajšali uveljavljanje pravic dostopa do posebnih pogojev ali prednostne obravnave, ki jih ponujajo zasebni izvajalci ali javni organi, brez diskriminacije na podlagi državljanstva in na enaki podlagi kot invalidom v tej državi članici, ter da bi olajšali uporabo prevoznih sredstev in koriščenja pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, na enaki podlagi kot invalidom v tej državi članici, je treba določiti okvir, pravila in skupne pogoje, vključno s skupnim standardiziranim

---

[14] Glej tudi končno poročilo študije o oceni izvajanja pilotnega ukrepa o evropski kartici ugodnosti za invalide in z njo povezanih ugodnosti, objavljeno maja 2021, https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1.

[15] Priporočilo Sveta z dne 4. junija 1998 o parkirni kartici za invalide (UL L 167, 12.6.1998, str. 25), kakor je bilo prilagojeno s Priporočilom Sveta z dne 3. marca 2008 zaradi pristopa Republike Bolgarije, Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Romunije, Republike Slovenije in Slovaške republike (UL L 63, 7.3.2008, str. 43).

modelom, za evropsko kartico ugodnosti za invalide kot dokazilo o priznanem statusu invalidnosti in za evropsko parkirno karto za invalide kot dokazilo njihove priznane pravice do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide.

(22) Vzajemno priznavanje evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide bi moralo invalidom s priznanim statusom invalidnosti v državi članici olajšati in zagotoviti dostop do posebnih pogojev ali prednostne obravnave, ki jo ponujajo zasebni izvajalci ali javni organi pri različnih storitvah, dejavnostih in objektih, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, ter dostop do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, in sicer pod enakimi pogoji, kot so določeni na podlagi nacionalnih potrdil, kartic ugodnosti za invalide ali drugih uradnih dokumentov, s katerimi se priznava status invalidnosti, in parkirnih kart za invalide, ki so jih izdali pristojni organi v državi gostiteljici.

(23) Poleg pogojev parkiranja in parkirnih mest se storitve, dejavnosti in objekti, zajeti s to direktivo, nanašajo na najrazličnejše nenehno spreminjajoče se dejavnosti, vključno z dejavnostmi, ki jih javni organi ali zasebni izvajalci na različnih področjih politike, kot so kultura, prosti čas, turizem, šport, javni in zasebni prevoz ter izobraževanje, ne zagotavljajo za plačilo, in sicer obvezno (na podlagi nacionalnih/lokalnih pravil ali pravnih obveznosti), pogosto pa tudi prostovoljno (zlasti pri zasebnih izvajalcih).

(24) Primeri posebnih pogojev ali prednostne obravnave vključujejo prost dostop, znižane tarife, znižane pristojbine ali uporabnine za cestninske ceste/mostove/predore, prednostni dostop, rezervirane sedeže v parkih in drugih javnih prostorih, dostopne sedeže na kulturnih ali javnih prireditvah, osebno pomoč, živali vodnice, pomoč na plaži pri vstopu v vodo, podporo (kot je dostop do Braillove pisave, zvočnih vodnikov, tolmačenja znakovnega jezika), zagotavljanje pripomočkov ali pomoči, izposojo invalidskega vozička, izposojo invalidskega vozička za uporabo v vodi, pridobivanje turističnih informacij v dostopnih oblikah, uporabo invalidskega skuterja na cestah ali invalidskega vozička na kolesarskih pasovih brez globe itd. Pogoji parkiranja in parkirna mesta vključujejo razširjena in rezervirana parkirna mesta. Kar zadeva storitve potniškega prevoza, lahko poleg posebnih pogojev ali prednostne obravnave, ki je na voljo invalidom v skladu z nacionalno zakonodajo ali prakso, živali vodnice, osebni pomočniki ali druge osebe, ki spremljajo invalide (ali osebe z omejeno mobilnostjo) ali jim pomagajo, potujejo brezplačno ali po možnosti sedijo poleg invalida.

(25) Izdaja evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide v državi članici se določi s to direktivo skupaj s postopki in pristojnostmi, ki se uporabljajo v tej državi članici za ocenjevanje in priznavanje statusa invalidnosti ter pravic invalidov do parkiranja.

(26) Poleg fizične oblike bi morale države članice na predlog Komisije zagotoviti tudi digitalno kartico, če so oblika in specifikacije določene z delegiranimi in izvedbenimi akti. Tak predlog bi moral temeljiti na izkušnjah iz preteklega in tekočega dela na evropski ravni v zvezi z digitalizacijo potrdil in dokumentov, kot je digitalno COVID potrdilo EU, vzpostavljeno z Uredbo (EU) 2021/953, ter omogočiti uporabo evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte prek evropske denarnice za digitalno identiteto[16]. Invalidi bi morali imeti možnost, da uporabljajo digitalno ali fizično kartico ali obe.

[16] COM(2021) 281 final.

(27) Izdaja evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide vključuje obdelavo osebnih podatkov, zlasti podatkov o statusu invalidnosti imetnika kartice, ki so „podatki o zdravstvenem stanju“ v smislu člena 4(15) Uredbe (EU) 2016/679[17] in posebna vrsta osebnih podatkov v smislu člena 9 navedene uredbe. Vsaka obdelava osebnih podatkov v okviru te direktive bi morala biti v skladu z zakonodajo o varstvu podatkov, ki se uporablja, zlasti z Uredbo (EU) 2016/679. Države članice bi morale pri prenosu te direktive zagotoviti, da nacionalna zakonodaja vključuje ustrezne zaščitne ukrepe, ki se uporabljajo za obdelavo osebnih podatkov, zlasti posebnih vrst osebnih podatkov. Države članice bi morale zagotoviti tudi varnost, celovitost, avtentičnost in zaupnost osebnih podatkov, zbranih in shranjenih za namene te direktive.

(28) Za izdajo evropske kartice ugodnosti za invalide ali evropske parkirne karte za invalide bi morala biti odgovorna država članica, v kateri oseba običajno prebiva v smislu uredb (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta[18] in (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta[19] ter v kateri je bil ocenjen njen status invalidnosti. Imetniki evropske kartice ugodnosti za invalide ali evropske parkirne karte bi morali imeti možnost, da kartico uporabljajo med bivanjem v kateri koli drugi državi članici.

(29) Za zagotovitev, da bi lahko delavci invalidi učinkovito in v celoti uveljavljali svoje pravice do prostega gibanja ter izkoristili storitve, dejavnosti in objekte, ki jih ponujajo države članice, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, bi morali biti evropska kartica ugodnosti za invalide in evropska parkirna karta za invalide na voljo tudi delavcem, ki potujejo v drugo državo članico ali jo obiščejo zaradi z delom povezanih namenov.

(30) Predvideni okvir za vzajemno priznavanje evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide ne posega v pristojnosti države članice, da oceni in prizna status invalidnosti ter invalidom in/ali osebam, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z osebnimi pomočniki, prizna posebne pogoje, kot so prost dostop, znižane tarife ali prednostna obravnava. Ne zajema dajatev socialne varnosti, socialne zaščite ali socialne pomoči iz člena 24(2) Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta[20].

(31) Za ozaveščanje in olajšanje dostopa do posebnih pogojev ali prednostne obravnave med potovanjem v drugo državo članico ali njenim obiskom bi morale biti vse ustrezne informacije v zvezi s pogoji, pravili, praksami in postopki, ki se uporabljajo za pridobitev evropske kartice ugodnosti za invalide in/ali evropske parkirne karte za invalide in njuno poznejšo uporabo, invalidom javno dostopne na jasen, celovit in uporabniku prijazen način ter v dostopnih oblikah ob upoštevanju ustreznih zahtev glede dostopnosti za storitve iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882. Zasebni izvajalci ali javni organi, ki invalidom priznavajo posebne pogoje ali prednostno obravnavo, bi

---

17 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

18 Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

19 Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 284, 30.10.2009, str. 1).

20 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

morali take informacije za invalide javno objaviti na jasen, celovit in uporabniku prijazen način ter v dostopnih oblikah ob upoštevanju ustreznih zahtev glede dostopnosti za storitve iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882.

(32) Države članice bi morale sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečile tveganje ponarejanja ali goljufije pri izdaji evropske kartice ugodnosti za invalide ali evropske parkirne karte za invalide, ter bi se morale dejavno boriti proti goljufivi uporabi in ponarejanju teh kartic.

(33) Za zagotovitev pravilne uporabe te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte za dopolnitev Direktive, da se določi digitalna oblika evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide, ter za spremembo prilog I in II, da se spremenijo skupne značilnosti standardizirane oblike, oblika prilagodi tehničnemu razvoju, preprečijo ponarejanje in goljufije ter zagotovi interoperabilnost.

(34) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z določitvijo skupnih tehničnih specifikacij, v katerih bi bile podrobneje opredeljene ustrezne oblike evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide, njune varnostne in digitalne značilnosti ter zadeve v zvezi z interoperabilnostjo. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[21].

(35) Države članice bi morale zagotoviti, da obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za zagotavljanje skladnosti s to direktivo, in zato vzpostaviti ustrezna pravna sredstva, vključno s preverjanjem skladnosti ter upravnimi in sodnimi postopki, da se invalidom, osebam, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z osebnimi pomočniki, ter javnim organom ali zasebnim združenjem, organizacijam ali drugim pravnim subjektom, ki imajo pravni interes, v skladu z nacionalnim pravom omogoči ukrepanje v imenu invalida.

(36) Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe ter zagotoviti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni v primeru kršitev ali neizpolnjevanja obveznosti iz te direktive, ki se nanašajo na pravice, ki spadajo na njeno področje uporabe. Take kazni lahko vključujejo upravne in finančne sankcije, kot so globe ali plačilo nadomestil, pa tudi druge vrste kazni.

(37) S to direktivo se spoštujejo temeljne pravice in upoštevajo načela, ki so priznana zlasti v Listini. Namen te direktive je zlasti zagotoviti polno spoštovanje pravic invalidov do ukrepov za zagotavljanje njihove samostojnosti, socialne in poklicne vključenosti ter sodelovanja v življenju skupnosti in spodbujati uporabo člena 26 Listine.

(38) Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči cilja te direktive, tj. povečati možnosti invalidov, da potujejo v drugo državo članico ali jo obiščejo, in se ta cilj zaradi obsega in učinkov ukrepa za vzpostavitev okvira pravil in skupnih pogojev lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

---

[21] Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I
SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa:

(a) pravila, ki urejajo izdajo evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide kot dokazila o statusu invalidnosti oziroma pravici do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, da se invalidom olajša kratkotrajno bivanje v državi članici, ki ni država, v kateri prebivajo, tako, da se jim omogoči dostop do vseh posebnih pogojev ali prednostne obravnave v zvezi s storitvami, dejavnostmi ali objekti, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo, ali pogojev parkiranja in parkirnih mest, ki so na voljo invalidom ali osebam, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z njihovimi osebnimi pomočniki, ali so rezervirana zanje;

(b) skupni predlogi za evropsko kartico ugodnosti za invalide in evropsko parkirno karto za invalide.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za pogoje parkiranja in parkirna mesta ter v vseh primerih, v katerih zasebni izvajalci ali javni organi invalidom ponujajo posebne pogoje ali prednostno obravnavo v zvezi z dostopom do naslednjih storitev, dejavnosti in objektov:
   – storitev v smislu člena 57 PDEU,
   – storitev potniškega prevoza,
   – drugih dejavnosti in objektov, tudi kadar se ne zagotavljajo za plačilo.
2. Ta direktiva se ne uporablja za:
   (a) dajatve na področju socialne varnosti v skladu z uredbama (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009;
   (b) posebne denarne dajatve, za katere se prispevek plačuje ali ne, ali dajatve v naravi na področju socialne varnosti, socialne zaščite ali zaposlovanja;
   (c) socialno pomoč iz člena 24(2) Direktive 2004/38/ES.
3. Ta direktiva ne vpliva na pristojnost držav članic, da določijo pogoje za ocenjevanje in priznavanje statusa invalidnosti ali za priznanje pravice do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide. Ne vpliva na pristojnost držav članic, da na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni izdajo potrdilo, kartico ugodnosti za invalide ali kateri koli drug uradni dokument za invalide.
4. Ta direktiva ne vpliva na nacionalne pristojnosti za priznavanje ali zahtevo za priznavanje posebnih ugodnosti ali posebnih prednostnih pogojev, kot so prost dostop, znižane tarife ali prednostna obravnava za invalide in, če je tako določeno, za osebe, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z njihovimi osebnimi pomočniki.

5. Ta direktiva ne posega v pravice invalidov ali oseb, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z njihovimi osebnimi pomočniki, ki lahko izhajajo iz drugih določb prava Unije ali nacionalnega prava, s katerim se izvaja pravo Unije, vključno s pravicami, s katerimi se priznavajo posebne ugodnosti, posebni pogoji ali prednostna obravnava.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) „državljan Unije“ pomeni vsako osebo, ki ima državljanstvo države članice;

(b) „družinski član državljana Unije“ pomeni družinskega člana državljana Unije, ki uveljavlja svojo pravico do prostega gibanja v skladu s pravili Unije, ne glede na njegovo državljanstvo;

(c) „invalidi“ pomeni osebe z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi enako kot drugi polno in učinkovito sodelovali v družbi;

(d) „osebni pomočnik“ je oseba, ki spremlja invalide ali jim pomaga in je v skladu z nacionalno zakonodajo ali prakso priznana kot taka;

(e) „posebni pogoji ali prednostna obravnava“ pomeni posebne pogoje, vključno s pogoji, povezanimi s finančnimi pogoji, ali drugačno obravnavo, povezano s pomočjo in podporo, kot so prost dostop, znižane tarife in prednostni dostop, ki so na voljo invalidom in/ali po potrebi osebam, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z osebnimi pomočniki ali živalmi vodnicami, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo ali prakso priznani kot taki, ne glede na to, ali se zagotavljajo prostovoljno ali na podlagi pravnih obveznosti;

(f) „pogoji parkiranja in parkirna mesta“ pomeni vsako parkirno mesto na splošno, ki je rezervirano za invalide, ter s tem povezane ugodnosti parkiranja ali prednostne pogoje za invalide, kot so brezplačno parkiranje, znižane tarife, znižane pristojbine ali uporabnine za cestninske ceste/mostove/predore ali razširjena parkirna mesta, ne glede na to, ali se zagotavljajo prostovoljno ali na podlagi pravnih obveznosti.

Člen 4

Upravičenci

Ta direktiva se uporablja za:

(a) državljane Unije in družinske člane državljanov Unije, katerih status invalidnosti so priznali pristojni organi države članice, v kateri prebivajo, in sicer s potrdilom, kartico ugodnosti ali katerim koli drugim uradnim dokumentom, izdanim v skladu z nacionalnimi pristojnostmi, praksami in postopki, ter po potrebi za osebe, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z osebnimi pomočniki;

(b) državljane Unije in družinske člane državljanov Unije, ki jim je v državi članici prebivanja priznana pravica do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, in sicer s parkirno karto ali drugim dokumentom, izdanim v skladu z nacionalnimi pristojnostmi, praksami in postopki, ter po

potrebi za osebe, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z osebnimi pomočniki.

Člen 5

Enak dostop do posebnih pogojev ali prednostne obravnave ter pogojev parkiranja in parkirnih mest za invalide

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi imetnikom evropske kartice ugodnosti za invalide med potovanjem v državo članico, ki ni država, v kateri prebivajo, ali med njenim obiskom zagotovijo dostop do vseh posebnih pogojev ali prednostne obravnave v zvezi s storitvami, dejavnostmi in objekti iz člena 2(1) pod enakimi pogoji kot invalidom, ki so imetniki potrdila o invalidnosti, kartice ugodnosti za invalide ali katerega koli drugega uradnega dokumenta, s katerim se jim priznava status invalidnosti v tej državi članici.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da imajo imetniki evropske parkirne karte za invalide med potovanjem v državo članico, ki ni država, v kateri prebivajo, ali njenim obiskom dostop do pogojev parkiranja in parkirnih mest, rezerviranih za invalide, pod enakimi pogoji, kot so v tej državi članici določeni za imetnike parkirnih kart, izdanih v tej državi članici.
3. Če v ustreznih določbah te direktive ali drugem pravu Unije ni določeno drugače, države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da:
   (a) kadar posebni pogoji ali prednostna obravnava iz odstavka 1 tega člena vključuje ugodne pogoje za osebe, ki spremljajo invalide ali jim pomagajo, vključno z osebnimi pomočniki, ali posebne pogoje za živali vodnice, se ti ugodni ali posebni pogoji pod enakimi pogoji priznajo osebam, ki spremljajo imetnika evropske kartice ugodnosti za invalide ali mu pomagajo, vključno z njegovimi osebnimi pomočniki ali živalmi vodnicami;
   (b) kadar pogoji parkiranja in parkirna mesta iz odstavka 2 tega člena vključujejo ugodne pogoje za osebe, ki spremljajo invalide ali jim pomagajo, vključno z osebnimi pomočniki, se ti ugodni pogoji pod enakimi pogoji priznajo osebam, ki spremljajo imetnika evropske parkirne karte za invalide ali mu pomagajo, vključno z njegovimi osebnimi pomočniki.

POGLAVJE II

EVROPSKA KARTICA UGODNOSTI ZA INVALIDE IN EVROPSKA PARKIRNA KARTA ZA INVALIDE

Člen 6

Oblika, vzajemno priznavanje, izdaja in veljavnost evropske kartice ugodnosti za invalide

1. Vsaka država članica evropsko kartico ugodnosti za invalide uvede v skladu z enotno standardizirano obliko iz Priloge I. Države članice kot del evropske kartice ugodnosti za invalide z uporabo elektronskih sredstev za preprečevanje goljufij uvedejo digitalne značilnosti fizičnih kartic, takoj ko Komisija v tehničnih specifikacijah iz člena 8 določi zahteve v zvezi z digitalnimi značilnostmi iz Priloge I. Digitalni

pomnilniški medij ne vsebuje drugih osebnih podatkov kot tistih, določenih za evropsko kartico ugodnosti za invalide v Prilogi I.

2. Evropske kartice ugodnosti za invalide, ki jih izdajo države članice, se vzajemno priznavajo v vseh državah članicah.

3. Pristojni organi v državah članicah evropsko kartico ugodnosti za invalide izdajo, podaljšajo ali odvzamejo v skladu s svojimi nacionalnimi pravili, postopki in praksami. Države članice brez poseganja v Uredbo (EU) 2016/679 zagotovijo varnost, celovitost, avtentičnost in zaupnost podatkov, zbranih in shranjenih za namene te direktive. Pristojni organ, odgovoren za izdajo evropske kartice ugodnosti za invalide, se šteje za upravljavca iz člena 4(7) Uredbe (EU) 2016/679 in je odgovoren za obdelavo osebnih podatkov. Sodelovanje z zunanjimi ponudniki storitev ne izključuje morebitne odgovornosti države članice na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava za kršitve obveznosti v zvezi z osebnimi podatki.

4. Država članica evropsko kartico ugodnosti za invalide izda ali podaljša neposredno ali na prošnjo invalida. Izda in podaljša se v enakem roku, kot je določen v nacionalni zakonodaji, ki se uporablja za izdajo potrdil o invalidnosti, kartic ugodnosti za invalide ali katerega koli drugega uradnega dokumenta, s katerim se invalidu priznava status invalidnosti.

5. Evropska kartica ugodnosti za invalide se izda kot fizična kartica, po sprejetju delegiranih aktov iz odstavka 7 pa se dopolni z digitalno obliko. Invalidi imajo možnost, da uporabljajo digitalno ali fizično kartico ali obe.

6. Evropska kartica ugodnosti za invalide, ki jo izda država članica, je veljavna tako dolgo kot najdlje veljavno potrdilo o invalidnosti, kartica ugodnosti za invalide ali kateri koli drug uradni dokument, s katerim se priznava status invalidnosti in ki ga je zadevni osebi izdal pristojni organ države članice na njenem ozemlju.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 11 za dopolnitev te direktive, da se določi digitalna oblika evropske kartice ugodnosti za invalide in zagotovi interoperabilnost, ter za spremembo Priloge I, da se spremenijo skupne značilnosti standardizirane oblike, oblika prilagodi tehničnemu razvoju, uvedejo digitalne značilnosti za preprečevanje ponarejanja in goljufij, obravnavajo zlorabe ali nepravilna uporaba ter zagotovi interoperabilnost.

Člen 7

Oblika, vzajemno priznavanje, izdaja in veljavnost evropske parkirne karte za invalide

1. Vsaka država članica evropsko parkirno karto za invalide uvede v skladu z enotno standardizirano obliko iz Priloge II. Države članice v okviru evropske parkirne karte za invalide z uporabo elektronskih sredstev za preprečevanje goljufij uvedejo digitalne značilnosti fizičnih kart, takoj ko Komisija v tehničnih specifikacijah iz člena 8 določi zahteve v zvezi z digitalnimi značilnostmi iz Priloge II. Digitalni pomnilniški medij ne vsebuje drugih osebnih podatkov kot tistih, določenih za evropsko parkirno karto za invalide v Prilogi II.

2. Evropske parkirne karte za invalide, ki jih izdajo države članice, se vzajemno priznavajo v vseh državah članicah.

3. Pristojni organi v državah članicah evropsko parkirno karto za invalide izdajo, podaljšajo ali odvzamejo v skladu s svojimi nacionalnimi pravili, postopki in praksami. Države članice brez poseganja v Uredbo (EU) 2016/679 zagotovijo

varnost, avtentičnost in zaupnost osebnih podatkov, zbranih in shranjenih za namene te direktive. Pristojni organ, odgovoren za izdajo evropske parkirne karte za invalide, se šteje za upravljavca iz člena 4(7) Uredbe (EU) 2016/679 in je odgovoren za obdelavo osebnih podatkov. Sodelovanje z zunanjimi ponudniki storitev ne izključuje morebitne odgovornosti države članice na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava za kršitve obveznosti v zvezi z osebnimi podatki.

4. Država članica prebivanja evropsko parkirno karto za invalide izda ali podaljša na prošnjo invalida. Izda ali podaljša se v razumnem roku od datuma prošnje, ki ni daljši od 60 dni.

5. Države članice najpozneje do dd. mm. ll [*datum začetka uporabe te direktive*] sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da evropska parkirna karta za invalide nadomesti vse obstoječe veljavne parkirne karte, izdane v skladu s priporočilom Sveta o parkirnih kartah za invalide[22] na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni.

6. Evropska parkirna karta za invalide se izda ali podaljša kot fizična kartica, po sprejetju delegiranih aktov iz odstavka 7 pa se dopolni z digitalno obliko. Invalidi imajo možnost, da uporabljajo digitalno ali fizično kartico ali obe.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 11 za dopolnitev Direktive, da se določi digitalna oblika evropske parkirne karte za invalide in zagotovi interoperabilnost, tudi z razvojem in uvedbo digitalnih orodij, ter za spremembo Priloge II, da se spremenijo skupne značilnosti standardizirane oblike, oblika prilagodi tehničnemu razvoju, preprečijo ponarejanje in goljufije, obravnavajo zlorabe ali nepravilna uporaba ter zagotovi interoperabilnost, tudi z razvojem in uvedbo digitalnih orodij.

POGLAVJE III

SKUPNE DOLOČBE

Člen 8

Skupne tehnične specifikacije

1. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi skupne tehnične specifikacije za podrobnejšo določitev oblik evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide, njune varnosti in najsodobnejših digitalnih značilnosti, vključno z njuno posebno obliko in podatki, ki jih vsebujeta, vključno z ustreznimi varnostnimi ukrepi za osebne podatke, ter zadev v zvezi z interoperabilnostjo, kot so skupne aplikacije EU za branje podatkov v digitalnih značilnostih fizičnih kartic z uporabo elektronskih sredstev za preprečevanje goljufij, ter za opredelitev tehničnih specifikacij pomnilniškega medija za digitalne kartice za zadeve, kot so preverjanje veljavnosti kartic in njune številke, nadzor nad njuno avtentičnostjo, preprečevanje ponarejanja in goljufij, branje kartic med državami članicami, uporaba v evropski

[22] Priporočilo Sveta z dne 4. junija 1998 (98/376/ES) (UL L 167, 12.6.1998, str. 25), kakor je bilo prilagojeno s Priporočilom Sveta z dne 3. marca 2008 zaradi pristopa Republike Bolgarije, Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Romunije, Republike Slovenije in Slovaške republike (UL L 63, 7.3.2008, str. 43).

denarnici za digitalno identiteto ter zagotavljanje dostopnosti invalidom do vseh podatkov na karticah.

2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(2).

Člen 9

Nadzor, skladnost, dostopnost informacij in ozaveščanje

1. Države članice pogoje in pravila, prakse in postopke za izdajo, podaljšanje ali odvzem evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide javno objavijo v dostopnih oblikah, tudi v digitalnih, na zahtevo invalidov pa še v podpornih oblikah.

2. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za ozaveščanje javnosti in obveščanje invalidov – tudi na dostopen način – o obstoju in pogojih za pridobitev, uporabo ali podaljšanje evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte.

3. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da preprečijo tveganje ponarejanja ali goljufije ter se dejavno borijo proti goljufivi uporabi in ponarejanju evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da imetniki evropske kartice ugodnosti za invalide ali evropske parkirne karte za invalide svoje kartice vrnejo pristojnemu organu, ko pogoji, pod katerimi so bile izdane, niso več izpolnjeni.

5. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se v primeru zlorabe ali nepravilne uporabe kartic, ki jih je izdala druga država članica na svojem ozemlju, o tem obvestijo pristojni organi v državi članici, ki je izdala evropsko kartico ugodnosti za invalide ali evropsko parkirno karto. Država članica izdajateljica zagotovi ustrezno nadaljnje ukrepanje v skladu z nacionalnim pravom ali prakso.

6. Države članice preverijo skladnost invalidov z obveznostmi, ki izhajajo iz evropske kartice ugodnosti za invalide ali evropske parkirne karte, ter z ustreznimi pravicami invalidov, ki so imetniki teh kartic, in oseb, ki jih spremljajo ali jim pomagajo, vključno z njihovimi osebnimi pomočniki.

7. Informacije iz odstavkov 1 in 2 tega člena se dajo na voljo brezplačno na jasen, celovit, uporabniku prijazen in lahko dostopen način, tudi na uradnem spletišču zasebnih izvajalcev ali javnih organov, če je to na voljo, ali z drugimi ustreznimi sredstvi v skladu z ustreznimi zahtevami glede dostopnosti za storitve iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882.

Člen 10

Pristojni organi

Države članice do dd. mm. ll [*v šestih mesecih po začetku veljavnosti te direktive*] Komisijo uradno obvestijo o pristojnih organih, imenovanih za izdajo, podaljšanje in odvzem evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide.

POGLAVJE IV

DELEGIRANA IN IZVEDBENA POOBLASTILA

Člen 11

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se na Komisijo prenese pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 6(7) in člena 7(7) se na Komisijo prenese za nedoločen čas od [*datum začetka veljavnosti te direktive*].

3. Prenos pooblastila iz člena 6(7) in člena 7(7) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 6(7) in člena 7(7), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka Evropski parlament in Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 12

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE V
KONČNE DOLOČBE

Člen 13

Izvrševanje

1. Države članice zagotovijo ustrezna in učinkovita sredstva za zagotavljanje skladnosti s to direktivo.

2. Sredstva iz odstavka 1 vključujejo:

   (a) določbe, na podlagi katerih lahko invalidi v skladu z nacionalno zakonodajo začnejo postopek pred sodišči ali pristojnimi upravnimi organi v primeru kršitev njihovih pravic iz te direktive in nacionalnih določb, s katerimi se izvaja ta direktiva;

   (b) določbe, na podlagi katerih lahko javni organi ali zasebna združenja, organizacije ali drugi pravni subjekti, ki imajo pravni interes za zagotavljanje

skladnosti z določbami te direktive, v skladu z nacionalno zakonodajo in postopki začnejo postopek pred sodišči ali pristojnimi upravnimi organi v imenu invalida ali v njegovo podporo z njegovim soglasjem v katerem koli sodnem ali upravnem postopku, predvidenem za izvrševanje obveznosti iz te direktive.

Člen 14

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja.
2. Predvidene kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne, spremljati pa jih morajo učinkoviti popravni ukrepi.
3. Države članice Komisijo o teh določbah uradno obvestijo najpozneje do dd. mm. ll *[datum prenosa]* in jo nemudoma obvestijo o vseh naknadnih spremembah teh določb.

Člen 15

Dostop do informacij

1. Države članice zagotovijo, da zasebni izvajalci ali javni organi v skladu s členom 5 v dostopnih oblikah javno objavijo informacije o vseh posebnih pogojih ali prednostni obravnavi.
2. Države članice zasebne izvajalce ali javne organe spodbujajo, naj invalidom prostovoljno zagotovijo posebne pogoje ali prednostno obravnavo.
3. Informacije iz odstavka 1 tega člena se brezplačno objavijo na jasen, celovit, uporabniku prijazen in lahko dostopen način, tudi na uradnem spletišču zasebnih izvajalcev ali javnih organov, če je to na voljo, ali z drugimi ustreznimi sredstvi v skladu z ustreznimi zahtevami glede dostopnosti za storitve iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882.

Člen 16

Poročanje in pregled

1. Komisija do dd. mm. ll [*tri leta po datumu začetka uporabe te direktive*], nato pa vsakih pet let, Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o uporabi te direktive.
2. V poročilu se med drugim obravnava uporaba evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide z vidika družbenega in gospodarskega razvoja, da se oceni potreba po pregledu te direktive.
3. Države članice Komisiji na njeno zahtevo pravočasno sporočijo vse informacije, ki jih Komisija potrebuje za pripravo takega poročila.
4. V poročilu Komisije se upoštevajo stališča invalidov, gospodarskih akterjev in ustreznih nevladnih organizacij, vključno z organizacijami, ki zastopajo invalide.

Člen 17

Zastarelost Priporočila Sveta 98/376/ES

Priporočilo Sveta 98/376/ES zastara z učinkom od dd. mm. ll *[datum začetka uporabe te direktive]* in se preneha uporabljati z navedenim datumom.

Člen 18

Prenos

1. Države članice najpozneje do dd. mm. ll [*v 18 mesecih po začetku veljavnosti te direktive*] sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

2. Navedene predpise uporabljajo od dd. mm. ll [*30 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive*].

3. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 19

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 20

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

Kazalo

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE ... 3
1.1. Naslov predloga/pobude ... 3
1.2. Zadevna področja ... 3
1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša ... 3
1.4. Cilji ... 3
1.4.1. Splošni cilji ... 3
1.4.2. Specifični cilji ... 3
1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice ... 3
1.4.4. Kazalniki smotrnosti ... 4
1.5. Utemeljitev predloga/pobude ... 4
1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude ... 4
1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same ... 4
1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti ... 5
1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti ... 6
1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev ... 6
1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic ... 7
1.7. Načrtovani način(-i) izvrševanja proračuna ... 7
2. UKREPI UPRAVLJANJA ... 8
2.1. Pravila o spremljanju in poročanju ... 8
2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi ... 8
2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol ... 8
2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje ... 8
2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku) ... 8
2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti ... 8
3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE ... 9

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice .. 9
3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve 10
3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje 10
3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje 13
3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve 14
3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom 1
3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju 1
3.3. Ocenjene posledice za prihodke 2

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide

1.2. Zadevna področja

Pravice invalidov

Dostop invalidov do storitev, storitev potniškega prevoza, dejavnosti in objektov

Prosto gibanje invalidov

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☐ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**[59]

☐ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☒ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Splošni cilj predloga je olajšati prosto gibanje imetnikov evropske kartice ugodnosti za invalide in/ali parkirne karte za invalide med obiskom druge države članice ali potovanjem vanjo, in sicer z vzajemnim priznavanjem njihovega statusa invalidnosti, ter invalidom v EU omogočiti dostop do storitev, dejavnosti in objektov ali pogojev parkiranja in parkirnih mest enako kot invalidom v tej državi članici.

1.4.2. Specifični cilji

Specifični cilj št. 1: Namen predloga je imetnikom evropske kartice ugodnosti za invalide zagotoviti dostop do vseh prednostnih pogojev ali prednostne obravnave v zvezi s storitvami, dejavnostmi in objekti, ki so na voljo invalidom, in sicer pod enakimi pogoji, kot veljajo v državi članici, ki jo obiščejo ali v katero potujejo.

Specifični cilj št. 2: Namen predloga je imetnikom evropske parkirne karte za invalide zagotoviti dostop do vseh pogojev parkiranja in parkirnih mest, ki so na voljo invalidom ali so rezervirani zanje, in sicer pod enakimi pogoji, kot veljajo v državi članici, ki jo obiščejo ali v katero potujejo.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

[59] Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Večje število invalidov, ki imajo med obiskom drugih držav članic ali potovanjem vanje koristi od posebnih pogojev in/ali prednostne obravnave, ki je na voljo invalidom v zvezi s storitvami, dejavnostmi in objekti; večje število invalidov, ki imajo med obiskom drugih držav članic ali potovanjem vanje koristi od vseh pogojev parkiranja in parkirnih mest, ki so na voljo invalidom ali so rezervirana zanje; večje število invalidov, ki potujejo v druge države članice ali jih obiskujejo.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Število držav članic, ki so Direktivo do zdaj prenesle v nacionalno zakonodajo. Število evropskih kartic ugodnosti za invalide, ki so jih izdale države članice. Število evropskih parkirnih kart za invalide, ki so jih izdale države članice.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Glavna zahteva, ki jo je treba kratkoročno izpolniti, je, da sozakonodajalca v letu 2024 dosežeta dogovor o zakonodajnem predlogu. Predlog vsebuje [18-mesečni rok], v katerem morajo države članice sprejeti pravni akt prenesti v nacionalno zakonodajo. Predlog predvideva tudi sprejetje delegiranih in izvedbenih aktov.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Ukrepanje na ravni EU je nujno in upravičeno za olajšanje prostega gibanja invalidov, da bi ti imeli dostop do posebnih pogojev in/ali prednostne obravnave pri storitvah, dejavnostih ali objektih ter pogojev parkiranja in parkirnih mest v vseh državah članicah enako kot prebivalci države, ki jo obiskujejo, s tem pa za izboljšanje delovanja enotnega trga za storitve, dejavnosti in objekte na ravni EU. Ugotovljena težava ima čezmejno razsežnost, ki je države članice ne morejo rešiti same. Od uvedbe parkirne karte EU leta 1998 so države članice vključile posebne nacionalne dodatke ali odstopanja od modela parkirne karte EU, kar je privedlo do različnih kart v državah članicah. Države članice so imele tudi težave z goljufijami in ponarejanjem kart. Poleg tega Priporočilo Sveta ni bilo posodobljeno, da bi odražalo trenutni tehnološki in digitalni razvoj. Pilotni projekt evropske kartice ugodnosti za invalide je bil uspešen v osmih sodelujočih državah članicah, ni pa imel širše vseevropske razsežnosti, kar je

povzročilo precejšnjo negotovost in neenako obravnavanje invalidov, ki potujejo v različne države članice in jih obiskujejo. Ker sta kartica pilotnega projekta in njen model prostovoljna, bi se sčasoma verjetno pojavile enake težave glede različnosti kot pri parkirni karti.

Nujnost ukrepanja na ravni EU je neposredno povezana s čezmejno naravo potovanj in s tem povezanimi izzivi, s katerimi se soočajo invalidi, ki potujejo po EU, zato je treba zagotoviti ustrezen usklajen pristop med državami članicami pri olajšanju dostopa do prednostnih pogojev, ki se ponujajo s storitvami, in sicer enako kot prebivalcem v njihovi državi. Če EU ne bi posredovala, bi se sedanje razlike v nacionalnih karticah ugodnosti za invalide povečale, zaradi česar bi se ohranili različna obravnava invalidov v različnih državah članicah in s tem povezana negotovost (vključno s pravno negotovostjo), kar bi negativno vplivalo na uveljavljanje njihovih pravic do prostega gibanja.

Ukrepanje na ravni EU prinaša dodano vrednost z uvedbo vzajemno priznanega instrumenta (evropske kartice ugodnosti za invalide), ki bo invalidom olajšal prosto gibanje v EU ter jim zagotovil enako obravnavo pri dostopu do storitev, dejavnosti in objektov, kot je zagotovljena invalidom v drugih državah članicah. Ocenjevalna študija o pilotni evropski kartici ugodnosti za invalide je pokazala, da je ukrepanje na ravni EU v osmih državah članicah, ki so sodelovale v projektu, omogočilo vzajemno priznavanje statusa invalidnosti, česar države članice same ne bi dosegle. S tega vidika je posredovanje Evropske komisije prispevalo k izvajanju evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Evropska kartica ugodnosti za invalide temelji na dveh že obstoječih instrumentih: parkirni karti EU in pilotnem projektu evropske kartice ugodnosti za invalide. **Parkirna karta EU za invalide** je bila uvedena s Priporočilom Sveta 98/376/ES in spremenjena leta 2008. Določa standardiziran model parkirne karte EU, da bi se zagotovilo njeno vzajemno priznavanje med državami članicami in s tem olajšalo prosto gibanje invalidov z avtomobilom. Uporabniki se kljub pozitivni vlogi parkirne karte EU srečujejo s težavami pri njeni uporabi. Med letoma 2018 in 2022 je bilo na platformi SOLVIT predloženih približno 260 poizvedb o parkirni karti EU. Take pritožbe so se nanašale predvsem na negotovosti v zvezi s pravicami, ki so s karto priznane invalidom med potovanjem v druge države članice (približno 30 % primerov), vzajemnim priznavanjem nacionalnih parkirnih kart, izdanih na podlagi modela EU (približno 25 % primerov), ter utemeljitvijo glob, prejetih tudi po predložitvi parkirne karte EU (približno 12 % primerov).

Pilotni projekt **evropske kartice ugodnosti za invalide**, ki je bil preizkušen na podlagi poročila o državljanstvu EU iz leta 2013, je bil med letoma 2016 in 2018 izveden v osmih državah članicah (Belgija, Ciper, Estonija, Finska, Italija, Malta, Romunija in Slovenija) in se je po koncu projekta še naprej izvajal. Pilotni projekt zagotavlja enotno obliko kartice za prostovoljno vzajemno priznavanje statusa invalidnosti med sodelujočimi državami članicami, kot je določeno v skladu z nacionalnimi merili ali pravili za upravičenost, in sicer za dostop do ugodnosti in storitev na področju kulture, prostega časa, športa in v nekaterih državah tudi prevoza. V primeru neukrepanja bo priznavanje njihovih nacionalnih kartic in potrdil o invalidnosti v zvezi s prednostnimi pogoji pri dostopu do storitev, dejavnosti in objektov ostalo prostovoljno in omejeno.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Predlog je skladen z evropskim stebrom socialnih pravic, strategijo o pravicah invalidov in Konvencijo ZN o pravicah invalidov. Skladen je z večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Za izvajanje tega zakonodajnega predloga je treba organizirati srečanja z državami članicami v zvezi z njegovim prenosom ter srečanja z državami članicami v zvezi s sprejetjem delegiranih in izvedbenih aktov. Odhodki, potrebni za organizacijo srečanj, tj. potni stroški delegatov, se krijejo iz sklopa za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI) Evropskega socialnega sklada plus (neposredno upravljanje).

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno**

– ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,

– ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

X **Časovno neomejeno**

– izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma 2023 in 2027,

– ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani način(-i) izvrševanja proračuna[60]

X **Neposredno upravljanje** – Komisija:

– X z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,

– ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

– ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,

– ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

– ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

– ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,

– ☐ subjektom javnega prava,

– ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,

– ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščeni za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,

– ☐ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

– *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Vpliv predloga na proračun je omejen in ga je za osebje in dobroimetja mogoče v celoti pokriti s sredstvi, ki so že na voljo v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, saj so bile opredeljene možnosti za prerazporeditev.

Po letu 2027 se prav tako pričakuje zelo omejen vpliv, ki bi se upošteval pri pripravi večletnega finančnega okvira za obdobje po letu 2027.

[60] Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Komisija bo do [*tri leta od datuma začetka uporabe Direktive*], nato pa vsakih pet let, Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predložila poročilo o uporabi Direktive.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Neposredno upravljanje je v skladu s členom 62(1), točka (a), finančne uredbe bolj zaželeno, saj bo ukrepe izvajala Evropska komisija, zlasti GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, ki bo zagotovil usklajevanje z državami članicami in različnimi deležniki.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Kontrole so del sistema notranjih kontrol GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje. Te nove dejavnosti bodo zajete z enakim pristopom za opredelitev tveganj in njihovo zmanjšanje.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Kontrole so del sistema notranjih kontrol GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje. Te nove dejavnosti bodo povzročile neznatne dodatne stroške kontrole na ravni GD.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Komisija zagotovi, da se ob izvajanju financiranih ukrepov zaščitijo finančni interesi Unije, in sicer z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim, izvajanjem učinkovitih pregledov in izterjavo neupravičeno plačanih zneskov ter, kadar se ugotovijo nepravilnosti, z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi. Komisija je pooblaščena za izvajanje pregledov in preverjanj na kraju samem na podlagi tega sklepa v skladu z Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi. Preiskave po potrebi izvede Evropski urad za boj proti goljufijam. Take preiskave ureja Uredba (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Številka 2b	dif./nedif.[61]	držav Efte[62]	držav kandidatk in potencialnih kandidatk[63]	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
	07 02 04 00 – sklop ESS+ EaSI	dif.	DA	DA	DA	NE

61 Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

62 Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

63 Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– X Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	Številka	2b

GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje			Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**				**SKUPAJ**
• Odobritve za poslovanje											
Proračunska vrstica[64] 07 02 04 00	obveznosti	(1a)			0,560	0,060					**0,620**
	plačila	(2a)			0,060	0,310	0,250				**0,620**
Proračunska vrstica	obveznosti	(1b)									
	plačila	(2b)									
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[65]											
Odobritve za GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje SKUPAJ	obveznosti	= 1a + 1b + 3			0,560	0,060					**0,620**
	plačila	= 2a + 2b + 3			0,060	0,310	0,250				**0,620**

64 Po uradni proračunski nomenklaturi.

65 Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)									
	plačila	(5)									
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)									
Odobritve iz RAZDELKA 2b večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	= 4 + 6			0,560	0,060					**0,620**
	plačila	= 5 + 6			0,060	0,310	0,250				**0,620**

<u>Če ima predlog/pobuda posledice za več razdelkov za poslovanje, ponovite zgornji odsek:</u>

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)									
	plačila	(5)									
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)									
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ** (referenčni znesek)	obveznosti	= 4 + 6			0,560	0,060					**0,620**
	plačila	= 5 + 6			0,060	0,310	0,250				**0,620**

Razdelek večletnega finančnega okvira	**7**	„Upravni odhodki“

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga (Priloga 5 k Sklepu Komisije o notranjih pravilih za izvrševanje oddelka splošnega proračuna Evropske unije za Komisijo), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto **2023**	Leto **2024**	**2025**	**2026**	**2027**			**SKUPAJ**
GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje									
• Človeški viri		0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
• Drugi upravni odhodki									
GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje **SKUPAJ**	odobritve	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto **2023**	Leto **2024**	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**				**SKUPAJ**
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	0,342	0,342	0,902	0,402	0,342				**2,330**
	plačila	0,342	0,342	0,402	0,652	0,592				**2,330**

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ⇩			Leto **2023**		Leto **2024**		Leto **2025**		Leto **2026**		Leto **2027**						**SKUPAJ**	
			REALIZACIJE															
	vrsta[66]	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški
SPECIFIČNA CILJA št. 1 in 2[67]																		
– realizacija	Srečanja z državami članicami						4	0,060	4	0,060							8	0,120
– realizacija	Preverjanje nacionalnih ukrepov za prenos								1	0,250	1	0,250					2	0,500
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SKUPAJ							4	0,060	5	0,310	1	0,250					10	0,620

66 Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest …).

67 Načrtovane dejavnosti bodo v podporo doseganju obeh specifičnih ciljev.

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

– X Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2023	2024	2025	2026	2027			**SKUPAJ**
RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

Odobritve zunaj RAZDELKA 7[68] večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.			n. r.

SKUPAJ	0,342	0,342	0,342	0,342	0,342			**1,710**

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

[68] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

– X Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

		2023	2024	2025	2026	2027		
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)		2	2	2	2	2		
20 01 02 03 (delegacije)								
01 01 01 01 (posredne raziskave)								
01 01 01 11 (neposredne raziskave)								
Druge proračunske vrstice (navedite)								
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)[69]								
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)								
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)								
XX 01 xx **yy zz**[70]	– na sedežu							
	– na delegacijah							
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)								
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)								
Druge proračunske vrstice (navedite)								
SKUPAJ		**2**	**2**	**2**	**2**	**2**		

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Dva upravna uslužbenca bosta podpirala pogajanja v postopku sprejemanja, organizirala srečanja z državami članicami ter po potrebi pripravila izvedbene in delegirane zakonodajne akte.
Zunanji sodelavci	

[69] PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

[70] Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– X se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;

Potrebne odobritve se lahko načrtujejo v okviru sklopa ESS+ za neposredno upravljanje za obdobje 2025–2027.

– ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice, ustrezne zneske in instrumente, ki naj bi bili uporabljeni.

– ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– ☐ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;

– X je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2025	2026	2027					Skupaj
Države EGP	p. m.	p. m.	p. m.					p. m.
Sofinancirane odobritve SKUPAJ	p. m.	p. m.	p. m.					p. m.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

– X Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.

– ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

  – ☐ za lastna sredstva,

  – ☐ za druge prihodke.

  – navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude[71]						
		Leto **N**	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen …….								

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[71] Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.